

"ROBOTNYJ NAROD"
(The Working People)
The official organ of the Ukrainian Social Democratic Party,
Affiliated with the S. D. Party of Canada.
Published semi-weekly by
The Executive Committee of the U. S. D. P. of Canada.
at 873 Main St. Winnipeg, Man.
Phone St. John 1465 M. Popovich, Editor.
Subscription \$2.50 per year.

"РОБОЧИЙ НАРОД"
одинок в Канаді і найстарша в Америці соціал-демократична
газета, орган Укр. Соц. Дем. Партії в Канаді.

Виходить два рази на тиждень.
Редактор М. Попович. Співредактор Д. Лобай.

Річна передплата на "Р.Н." вносить \$2.50
Руконпис не повертає ся.

ЗА ОГОЛОШЕННЯ РЕДАКЦІЯ "Р.Н." НЕ ВІДПОВІДАЄ.

Адреса до "Р.Н." така:
"РОБОТНИЙ НАРОД"
Box 3658, (Sta. B.) Winnipeg, Man.

ЧИ РОСІЯ ЗДУРІЛА?

Таке питання певно морочить голову неодного читача бур-
жуазної преси.

Бо й якже йому не ставити собі такого питання...
Чи-ж не читає він в своїй пресі вже від пів року майже, що
в Росії захватили владу свої руки "большевики", котрі — він
знає дуже добре, бо він свята вірить буржуазній пресі — є ні-
чим іншим, як "розбійниками, бандитами, волоцюгам-різана-
ми" і т. д. і т. д. ...

Чи-ж не знає він, що від часу захвату влади большевика-
ми в Росії, там нічого більше нема лише "анархія" а большеви-
ки нічого більше й не роблять, лише людей рижуть?...

Чи-ж не пишуть йому навіть такі перомани, що самі колись
були соціалізм — різні націоналістичні, пресвітеріанські,
католицькі, консервативні, ліберальні "соціалісти", що ті бо-
льшевики се люди-дрань, що поняття не мають, як в міністер-
ських кабінетах двері відкривати належить, як там на тих мі-
ністерських крилах сидіти треба, а не то щоб завідувати дер-
жавою?...

Що се люди, котрі не знають, як ковчег на шию вбра-
ти, та як краватку зав'язати... Формалі, босяки, злодії, кримі-
нальники...

І вже пів року минає, як ті страшні не-люди правлять Ро-
сією і ніхто їх не прогнав на чотири вітри, щоб і слух по них за-
гинув.

І недоуміває читач буржуазних, шовіністичних, бізнесо-
вих, продажних газет.

Як се може бути? Аджеж його газети не раз голосили, що
тим червоним большевикам прийшов кінець. Зараз таки по
їхній побіді вони впеняли свого читача, що то лише... на кіль-
ка днів така зміна. А коли пролетарське правління всто-
ялось довше, вони обіцяли, що вже ось, ось прожне їх то Ке-
ренський, то Корнілов, то Каледін. А тимчасом...

Тимчасом падали Керенські, Корнілови, Каледіни, а "боль-
шевики" росли в силу.

Чим се випитують?

Очевидно, ніщо інше, лише Росія безповоротно здурила.

Бо й якже? Той читач пречінь же знає, що большевики,
се не царі якісь, що мали свої армії і пішли на Керенського си-
лою та й тепер оружною силою весь народ держать під своєю
управою. Він знає, що большевицькі провідники, ті, що є при
кермі державного життя в Росії, сиділи за Керенського по тюр-
мах.

Він знає се, бо тоді ще його газети писали йому трохи пра-
вди про большевиків, не надіючись, що з ними опісля буде та-
ка мороча і що треба було про них ще від тоді добре брехати.

Отже яким способом ті люди пішли прямо з тюрми до пра-
вління Росії і яким способом вони до нині остають ся при пра-
влінні?

Не можна так іншого подумати, як лише те, що Росія
здурила... за винятком тих м'якотинних, білоуких "порядних"
людей, що там по газетах проти теперішнього російського пра-
вительства пишуть.

Ті послиди, видко, "порядні і розумні люди", але вони без-
раді, бо Росія, як казав славний німецький "доктор" Лео-
польд, дуже хора...

ВОСННІ ПРИГОДИ НІМЕЦЬКОГО ДЕЗЕРТИРА.

(Продовжене).

СТРАХІТТА УЛИЧНОЇ БОРОТЬБИ.

Ми вибрали ся з Сідней слідувачого раня і в го-
дину пізніше перейшлисьмо бельгійсько-фран-
цузьку границю. Тут також ми мусіли повіта-
ти перехід границі трічі окликами. Границя
там веде через ліс. За лісом ми поставили в по-
зиції наші 21-центиметрові армати.

Наше військо вело бій з задною сторожею
ворога близько французького села Vivier-au-
Court. Нас виставило на поміч і після пя-
тих годин бою противник відступив аж до Мен-
се. Село Vivier-au-Court не потерпіло майже зо-
всім нічо коли ми його заняли около полудня.
Наша компанія знова задержала ся тут, щоби
підождати на батарею артилерії.

Тимчасом ми ходили по селі і шукали за-
чимсь до їди. Після відвідання кількох домів ми
натрапили на сімо учителя. Батько і син слу-
жили при війську, а мати остала ся лише з дво-
ма дочками, з котрих одна мала около двайцять
а друга около двайцять два роки. Мати була
дуже боязлива. Коли ми ввійшли до їх дому, всі
три жінчини плакали. Старша дочка прийняла
нас-є великою ввічливістю, на наше здивоване,
говорила зовсім поправно по німецьки. Ми ста-
рали ся успокоїти їх, просячи, щоби вони не пла-
кали; ми запевняли їх, що не заподіємо їм
жодної кривди і оповідалисьмо їм різного рода
веселі історії, щоби відвернути їхні думки в ін-
шу сторону.

Один із моїх товаришів розказав, що підчас
бою рано ми втратили сімох жовнів, і що кіль-

Здурила і дивить ся, як невідчайліві большевики убивають
людей, замикають до тюрм, давають свободу пресі, касують
сьвяту приватну власність, відбирають у людей маєток, рабу-
ють банки і "порядних" людей і... що найстрашніше, хотять
авести в житє — соціалізм.

І жалює Росії той сердега читач і журить ся, що з нью ста-
неть ся...

Наївний читачу буржуазних, націоналістично-шовіністич-
них, народно-католицьких, пресвітеріансько-народних, і по-
ступово-пресвітеріансько-бізнесово-соціалістичних часопи-
сний не жур ся Росією і не жалуй її. Плянь ти краще на ті всі
газети, бо вони вже справді подурили із того, що там в Росії не
так дієть ся, як би вони собі того бажали.

Зрозумій бо, що самодержавне царське правління у-
пало тому, бо російський працуючий народ прозрів вже на
стілки, що побачив, що він має силу на те і може позбавити ся
від царського ярма і стати паном своєї долі; буржуазне пра-
вительство Львова, що взяло владу в свої руки після упадку ца-
ря мусіло уступити, бо оно хотіло собі задержати пановане
над народом, а народ того не хотів; коаліційне правительство
Керенського мусіло також упасти, бо оно не хотіло сповняти
волі народа і робити для нього того, що він потребував і ба-
жав.

По упадку Керенського той самий революційний пролетар-
ят, котрий усував попередні правительства, привів з тюрм до
правління большевиків. Але щоби правильно сказати, то не
лише самим большевикам передано в Росії владу в руки; є там
і ліві соціалісти революціонери, і другі соціалісти интернапо-
налісти. Рада Народних Комісарів не є чисто большевицькою.
Є она представителською революційного пролетаріату цілої Ро-
сії, зглядно Рад Робітничих, Салдаських і Селянських Делу-
татів, від котрих залежить її судба.

Рада Народних Комісарів сповняє волю Рад Робітничих,
Салдаських і Селянських Делутатів і она оперта на їхній силі.
Чому революційний пролетаріат стоїть за Радою Народ-
них Комісарів?

Бо се його правительство, котре дбає о його інтереси і о
загартованне йому повної політичної і економічної волі.

Чому російська буржуазія скаженіє з лютої ненависти до
Ради Народних Комісарів?

Бо она позбавляє їх пановання над масами російського
працуючого народа.

Чому буржуазія других країв виступає проти Ради Нар.
Комісарів?

Бо она лякаєть ся, що за приміром Росії піде робочий люд
і в других краях і зробить кінець її панованню, а на світлі заве-
дає працюючий люд лад соціалістичний, в якому не буде пану-
ючих дармодіїв — капіталістів і угнетених нуждарів — проле-
тарів.

Дивувати ся тому, що Рада Нар. Комісарів в Росії держить
ся при владі і що її всі ворожі сили скинули не можуть, нема
що, бо она оперта на могутній силі революційного пролетаріа-
ту.

Побороти її можуть найкраще зовнішні вороги, армії о-
кружаючи Росію капіталістичних держав. Внутрішнього во-
рога она менше лякаєть ся, бо він побіджений. А робочий
люд хіба піде проти себе самого?

Хіба можна подумати, щоби російський робочий люд, ко-
трий тепер забезпечує собі землю, фабрики, і пр. пішов за
буржуазією, котра хоче відняти від нього се все і всісти йому
на шию?

Ні, читачу. Російський робочий люд не здуриє.

Кажеш, нарікають буржуазні газети, що в Росії панує а-
нархія.

А вжеж що так. В мові буржуазних газет забирає робо-
чим людом від капіталістів того, що до нього в дійсності нале-
жить, того, що він коштує свого поту і крові виробив, перше
всього називаєть ся найбільшою "анархією".

Безперечно, що там була же за царського правительства
страшна анархія і тепер буржуазія не спочиває а робить зако-
лот, щоби справляти клопіт робітничому правительству а по-
тім, щоби на увесь світ кричати про "анархію" аби дискредиту-
вати теж правительство. Не треба забувати, що буржуазія не
скоро погодить ся з втратою свого пановання і увесь час буде
старати ся робити "анархію". Коли она сиділа тихо, не бу-
лоб "анархії".

Червоногвардійці убивають людей.

Щож їм робити, коли хтось пхає їм ніж в груди і коли то-
го ножа не дасть ся в час вибиті ворогові з рук, так щоби вра-
тувати своє життя без позбавлення життя свого ворога?

Але і є убійства паном не задля самооборони.

Такі злочинні убійства трапляють ся не лише в Росії. Всю-
ди є злочинці, що використовують всяку нагоду для своїх зло-
чинів. В Америці наприклад є організовані великі банди убійни-

ків, злодіїв і інших злочинців, а пречінь ніхто не говорить, що
такимих самими злочинцями є американські власті.

Але теперішні російські революційні власті замикають до
тюрм навіть визначних соціалістів.

Се прикра правда; так як прикрою правдою є й те, що ті
соціалісти ще за царя Миколи рішучо виступали проти рево-
люції і за війною аж до кінця. Яке було поступити з такими
"приятелями", що не хотіли аби робочий люд повставав про-
ти своїх гнобителів але щоби проливав кров за їхнє пановане?
Російський пролетаріат зробив з ними лише те, що они колись
навчили його робити з такими людьми, якими они підчас вій-
ни стали.

А як зі свободою преси?
Що до свободи преси, то спитаймо себе лише, що булоб
зробило правительство царське або Керенського з тою пресо-
ю, яка тепер в нечувано обридливий спосіб пише всяку можли-
ву брехню, лайку і все можливе проти Ради Народних Коміса-
рів, если она була проти них писала в сей спосіб? Чи не бу-
лоб царське правительство розстрілювало, аїшаало, а пра-
вительство хочби й Керенського, чи не булоб саджало по тюрмах
за таке писане?

А тепер за винятком кількох крайно чорносотенних газет
всі виходять і пишуть проти Ради Нар. Комісарів, що лиш ви-
думують. Якож же свободи преси під теперішню так пова-
жу хвилю хтось хоче?

Відбирають маєтки, касують приватну власність...
Так. Маєтки, землю, фабрики і т. д. перебирають на вла-
дність всього трудячого народа для спільного користування.

Чи се злочин? Буржуазія каже так, се злочин; робочий люд
каже, ні, се справедливість.

Рабують банкі і "порядних" людей...
Ні. Відбирають назад зрабоване з робочого люду майно.

Хотять авести в житє соціалізм...
Се нас тишить. До того ми змагаємо.

Алеж деякі "соціалісти" кажуть, що се передчасно?
Так. Деякі люди, що звуть себе також "соціалістами" ка-
жуть російському пролетаріатові: Ти хоч і можеш тепер ста-
ти паном своєї долі і зробити що хочеш, бо сила і владу в тво-
їх руках, але ти сего не роби, бо ще не прийшов на те слушний
час. Ти віддай же владу, землю, фабрики і всі багатства буржу-
азії, візьми її на свої плечі, нехай она ще поточить з тебе твій
поту і крові, а сам тоді станеш з нью бороти ся, і не будеш її
скидати з себе аж до слушного часу. Такий вже, кажуть йому,
істнує "закон", що перше буржуазія має і тебе добре насатити
ся твого поту, крові і потовстїти, а тоді ти вже зможеш зовсім
від нью освободити ся.

Але революційний пролетаріат Росії не здуриє, щоби слуха-
ти такої "товариської" ради тай добровільно здавати ся своїм
гнобителям ізза "закону".

Він не має нічо до втрати, тому поспрує відмінити той те-
оретичний "закон" і створити закон з своєї волі.

І не стане він рабом тому лиш, що комусь сего хочеть ся, а-
бо і за намови. Ніколи. Хіба що ворожа сила, вийде перемо-
жем і закує його знова в ярмо.

Тільки без бою він не піддасть ся.

І Росією нема що морочити собі голови.

Она не здурила.

СОЦ. ГАЗЕ ПЯТНУЄ НІМ. ПРАВИТЕЛЬСТВО.

НЮ ЙОРК, 9 чвітня. — Граф фон Гартліг, німецький державний канцлер є лиш "печатую-
чий" правительством, яке кон-
тролює ся військовою парті-
єю, в якій генерал Людендорф
є керуючим чинником" — зая-
вив независимий соціаліст, по-
сол до райхстагу Гаазе.

Після німецьких газет, одер-
жаних тут, посол рішучо пя-
тував політику правительства а
сказав, що перед війською парті-
єю партія домагалася для Альзай-
ці і Лютарингії повної автономії.

Обговорюючи заграничну по-
літику Німеччини, Гаазе ска-
зав: "Не може бути для всіх со-
ціалістів байдужним факт, що
сотки тисяч людей приносить
ся в жертву просто ізза Альза-
йці і Лютарингії".

Буржуазні партії зазначають,
що в случаю референдуму насе-
лене Альзайці і Лютарингії ви-

повідь ся в користь Німеччи-
ни. І чомуж, коли так, вони
противлять ся до останку тако-
му референдумові?

Домагаєть ся чесної політики.

"Може хто небудь твердити,
що ультиматум висланий Росії
відповідає програмі признаний
більшістю райхстагу і канцле-
ром, тоді, як він обіймав свою
посаду? Населене Лівонії і Е-
стонії позбавляеть ся права за-
владіти Росією після війни. Чи
він називаєть ся союзом з Росією
правом на самоозначення? Чо-
му не провадить чесної політи-
ки? Як може й далі той небудь
балакати про оборонну війну і
зазначаючи, що ми не хочемо
брати нічого від них? "

"Кажуть, що німецькі війсь-
ка на сході виповнюють поліцій-
ні обовязки. Німецькі салдати
займають инший погляд. Дя-

зв'яз. Се значить, що люди або смерть. Ти беш ся з
воєм житє. Нема помилювання. Чужі лише ли-
хаче, стогане, скорий, ударючий відлх. Ду-
маєш лише про своє власне житє, про смерть,
про дім, в твоім умі переділяють старі спомини. До
того з минути на мінуту стаєш що раз більше не-
спокійний, бо утрома старає ся опанувати тебе;
але сего не може бути — не тепер! І дальше
йдеш в бій; знова рубане, пробиване, кусане.

Без карабіна, без жадного оружя в боротьбі на
житі і смерть. Ти або я. Чи я? Я? — Ніколи!
— Ти! Зусиле стає надлюдським. Тепер од-
но пробіте, скажене вкужеє і ти є побідником.
Побідником лише на ту хвилину, бо ось вже слі-
дуючий жовнір, що тільки лише покінчив з од-
ним з твоїх товаришів, іде на тебе. Нагло при-
гадуєш собі, що ти маєш штилет при собі. Ма-
каєш поспішно і нахилиш його в приспанні мі-
сці. Скорий, хижий рух і штилет тоне глибоко
в тілі того другого жовніра...

Вперед! Вперед! нові вороги надходять,
справжні вороги. Як ясно думка нагло висвітлює
тобі, що той чоловік є твоім ворогом, що
він хоче позбавити тебе життя, що він кусає, б-
і дряпає, пробує повалити тебе на землю, щоби
всадити свій штилет в твоє серце. Ти знова у-
живаєш свого штилета. Слава небесам! Він
мусиш мати назад той штилет! Витягаєш його
з грудий. Струя теплої крові витрисує ся з от-
вореної рани і вдарає тебе в твар. Людська
кров, тепла людська кров! Ти стрясас собою,
страх тебе знімає лише на кілька секунд. Слі-
дуючий наближає ся; знова мусиш боронити
своїї скіри. Знова і знова скажене мордоване
повторять ся цілу догву ніч...

(Дальше буде).

них є противно, що вони му-
сять відіграти ролю катів ро-
сійської революції.

"В супереч запевненням да-
ним нами, що ми не будемо ви-
шувати ся у внутрішні справи
Росії, тепер вона запряжена в
ярмо. Ми як найрішучіше про-
тестуємо проти сеї політики на
силля.

"Спосіб, в який зроблено
мир на сході може тільки по-
шкодити Німеччині. Наші ді-
ти і їхні діти мають поплати-
тись кровю за наслідки теї по-
літики. І як та політика відби-
ваєть ся на наших ворогах на
заході? Чи хто небудь вірить,
що з огляду на те, що зробле-
но з Росією, яке небудь друге
правительство, яке не розвали-
лось цілковито увійде в пере-
говори про сепаратний мир з
Німеччиною?"

М. ЛАРИН ПРО БУДУ- ЧНІСТЬ РОСІЇ.

(Після кореспондента Артура
Ренсона до "Нью Йорк Ворлд").
МОСКВА, 6 чвітня. — М. Ла-
рін, економіст, котрий змушує
великих за старого капіталіста
чужого ладу промишловців йти
на услуги соціалістичного пра-
вительства, аби розвинути бо-
гатства Росії, намалював — ка-
же кореспондент — много-
літню картину будучини.

"Ми розвиваємо Кізіньський
басейн у західній Сибірі, —
сказав Ларін. — "Продукція ме-
талева там в пять разів може
бути більша від теперішньої
продукції Донецького басейну.

Досі річна продукція металев
виносила там 800,000,000 пудів
в порівнянню з мільярдами
пудів з Донецького басейну.

"Зелінодожорна сіть сполу-
чаюча Кізіньку копальню о-
колицю з сибірською залізни-
цею на укінченню, за виключе-
нем 100 миль, що буде скінчене
сього літа.

"В тії околиці також є бога-
то вугля".

Будова инших залізниць.

"Недостача залізничного
сполучення дуже важкеша є
лізницею через Оренбург (на
річці Уралі), в Арміньску і Сімі-
палатинську (в рос. централь-
ній Азії), що також служи-
ти ме як нова артерія для поді-
бних капіталістичних предпри-
нять, які перебароу.

"Ми також кінчимо залізни-
цю від Катеринбурга (центр-
альної Уральської копальню о-
колиці) до Казаня, яка буде
сполучена з головною морсь-
кою дорогою, де ми удержали
кораблі. Більшість з сего
планувалось за царського пра-
вительства і тепер ми се вико-
нуємо.

"Ми також зробили народ-
ною власністю увесь Уральсь-
кий округ і робітникам платити
ся"там як народним слугам". —
А як робітнича контрола? —
спитав я.

Робітників в Советі в меншости

"В головнім советі, який кон-
тролює ціле підприємство, ро-
бітники околиці в меншости"
— була відповідь.

"Більшість голосів в советі
належить представителям ви-
браним народом через його цен-
тральну організацію. Сей принцип
давав локальним робітникам
меншу репрезентацію вво-
дить ся в цілий новий органі-
зації індустрії. Лишень в той
спосіб може нація зробити пев-
ним, що інтереси локальних ро-
бітників не ставлять ся на пер-
шій місці перед добробутом
нації як цілости.

"Кожда індустрія має свій
локальний комітет і свої цен-
тральні комітети, які кон-
тролюють сирі матеріали, фінанси
і виробництво, тим контролюю-
чи успішно навіть ті приватні
підприємства, які не перебар-
и ще державою".

ТОВАРИШІ! ПОМАГАЙТЕ "РОБ. НАРОДОВИ!"

ПОШУКУЮ

своїєї секції Філіппіни. Левши-
кої, з села Вовсин, пов. Со-
каль, Галичина. Хто би про-
ну знав або она сама, прошу
зголосити ся на адресу:

Mykola Lewitzky
131 Park-Road of Face

32) St. Catharines, Ont.

8 June
wisni

ПРОЛЕТАРСЬКЕ

(Продовжене).

Всі українські часо-
пи пишуть про повстан-
ня і знають написати
подібних як: рабінки, ч-
ючі Укр. Центр. Рад у
здушити національну не-
зну. Одні пишуть ще, що
бійники і рабінки, піл-
формовані" з послідних
льшених виповіли війну
руж країну хліба, аугля та
творять собі і кажуть
хто має вводити пролет-
рай" — великоруські со-
ціалісти.

Та причиною війни
укр. державою не є ні од-
на б шукати де інає.

На з'їзді Рад робітни-
тів в Києві, який відбув-
ся храй так говорив про
Петроград ультиматум, до

"Цей ультиматум на-
кладаєтись без прохвоти
почуття, як отруєний р-
наша партия нічим
спубліки. Частина ж її
ти ся українською, як і
ник її кажу: з ультим-
летаріатом та селівств-
і дати їм нічого.

Рада Народних Комі-
сарівської Народної Р-
України надала нема-
лено. В кінці жовтня є
До того часу всі росій-
буржуазіє і всі віде-
Капіталісти, поміш-
тельство робітників і ка-
натик помішників і кап-
бже Генеральний Секр-
добрі слова, нищать га-

При сім слові один з
бесідника слова: — Німе-
лосно зівстав виключений

Після цієї прохоти
хто не може зостати ся
робітників і селян, а бо-
ронить Каледін на Дону
Пропуск